

Predmet C-590/21

**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku sastavljen na temelju članka 98.
stavka 1. Poslovnika Suda**

Datum podnošenja:

23. rujna 2021.

Sud koji je uputio zahtjev:

Areios Pagos (Kasacijski sud, Grčka)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

25. lipnja 2021.

Žalitelji u kasacijskom postupku:

Charles Taylor Adjusting

FD

Druge stranke u kasacijskom postupku:

Starlight Shipping Company

Overseas Marine Enterprises INC

Predmet glavnog postupka

Zahtjev za priznavanje i proglašenje izvršivosti strane sudske odluke i stranih rješenja kojima se onemogućava i sprečava sudska zaštita koju pruža sud druge države članice ili pokretanje postupaka koji su već pokrenuti u toj državi članici – Definicija javnog poretka u skladu s člankom 34. točkom 1. i člankom 45. stavkom 1. Uredbe br. 44/2001

Predmet i pravna osnova zahtjeva za prethodnu odluku

Članak 267. UFEU-a, tumačenje Uredbe br. 44/2001

Prethodna pitanja

- I. Treba li izraz „očita suprotnost s javnim poretkom Unije” i, u širem smislu, s nacionalnim javnim poretkom, koji predstavlja razlog za odbijanje priznavanja i proglašavanja izvršivosti u smislu članka 34. točke 1. i članka 45. stavka 1. Uredbe br. 44/2001, tumačiti na način da se, osim na izričite „anti-suit injunctions” kojima se zabranjuju pokretanje i nastavak postupaka pred sudom druge države članice, odnosi i na odluke ili rješenja koje su donijeli sudovi država članica, a kojima se: (i.) onemogućava i sprečava tužitelja u pogledu sudske zaštite koju pruža sud druge države članice ili nastavka postupaka koji su već u tijeku pred njim, (ii.) što stoga predstavlja zadiranje u nadležnost suda druge države članice za odlučivanje o određenom sporu koji je već u tijeku i pokrenut pred njim te u pogledu kojeg je utvrđeno da je spojiv s javnim poretkom Unije? Konkretno, je li u suprotnosti s javnim poretkom Unije u smislu članka 34. točke 1. i članka 45. stavka 1. Uredbe br. 44/2001 priznavanje i/ili proglašavanje izvršivosti odluke ili rješenja suda države članice kojim se podnositeljima zahtjeva za priznavanje i proglašavanje izvršivosti dodjeljuje privremena i prijevremena novčana naknada troškova i izdataka nastalih zbog podnošenja sudske tužbe ili nastavljanja postupka pred sudom druge države članice: (a) zbog toga što je nakon ispitivanja te tužbe predmet uređen sporazumom o nagodbi koji je propisno utvrdio i potvrdio sud države članice koji donosi odluku (ili) rješenje te (b) zbog toga što sud druge države članice pred kojim je tuženik pokrenuo novi postupak nije nadležan na temelju odredbe o povjerenju isključive nadležnosti?
- II. U slučaju negativnog odgovora na prvo pitanje, predstavlja li, na temelju članka 34. točke 1. Uredbe br. 44/2001 kako ga treba tumačiti Sud, očita i izravna suprotnost s nacionalnim javnim poretkom – u skladu s prethodno navedenim kulturnim i pravnim temeljnim poimanjima u državi te temeljnim normama grčkog prava koje se odnose na sâmu bit prava na sudsku zaštitu (članak 8. i članak 20. grčkog Ustava, članak 33. grčkog Građanskog zakonika te načelo zaštite tog prava, kako je navedeno u članku 176., članku 173. stavcima 1. do 3. te člancima 185., 205. i 191. grčkog Zakonika o građanskom postupku, spomenutog u točki 6. obrazloženja) kao i člankom 6. stavkom 1. EKLJP-a, tako da se u tom slučaju može staviti izvan primjene pravo Unije koje uređuje slobodan protok sudskih odluka, dok je nepriznavanje zbog te prepreke usklađeno s poimanjima kojima se usvaja i promiče europska perspektiva – razlog da se u Grčkoj onemogući priznavanje i izvršenje prethodno navedenih odluka i rješenja (iz prvog prethodnog pitanja) koje su donijeli sudovi druge države članice (Ujedinjena Kraljevina)?

Relevantne odredbe prava Unije i sudska praksa Suda

Povelja Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja): članak 47.

Uredba Vijeća (EZ) br. 44/2001 od 22. prosinca 2000. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (SL 2001., L 12, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 30.): osobito članak 34. točka 1. i članak 45.

Uredba (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (SL 2012., L 351, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 11., str. 289. i ispravci SL 2014., L 160, str. 40. i SL 2016., L 202, str. 57.): članci 66., 80. i 81.

Presude Suda od 13. listopada 2011., Prism Investments (C-139/10, EU:C:2011:653), od 28. ožujka 2000., Krombach (C-7/98, EU:C:2000:164), od 11. svibnja 2000., Renault (C-38/98, EU:C:2000:225), od 23. listopada 2014., flyLAL-Lithuanian Airlines (C-302/13, EU:C:2014:2319, točka 45.), od 28. travnja 2009., Apostolidis (C-420/07, EU:C:2009:271, točka 55.), od 9. prosinca 2003., Gasser (C-116/02, EU:C:2003:657, točke 48. i 72.), od 27. travnja 2004., Turner (C-159/02, EU:C:2004:228), od 27. lipnja 1991., Overseas Union Insurance i dr., (C-351/89, EU:C:1991:279, točke 23. i 24.), te od 10. veljače 2009., Allianz i Generali Assicurazioni Generali (C-185/07, EU:C:2009:69)

Relevantne odredbe međunarodnog prava

Europska konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (EKLJP): članak 6. stavak 1.

Relevantne odredbe nacionalnog prava

Ustav Hrvatske Republike: članci 8. i 20.

Građanski zakonik: članak 33.

Zakonik o građanskom postupku: članak 176., članak 173. stavci 1. do 3., članci 185., 205. i 191.

Kratki prikaz činjeničnog stanja i postupka

- 1 Prvotučeni Starlight Shipping Company (u daljnjem tekstu: Starlight) bio je, među ostalim, vlasnik broda, dok je drugotučeni Overseas Marine Enterprises (u daljnjem tekstu: OME) bio upravitelj broda koji je nakon pomorske nesreće 3. svibnja 2006. potonuo i nestao, zajedno sa svojim teretom.

- 2 Taj je brod u trenutku njegova nestanka bio osiguran kod tri osiguravatelja. Uzimajući u obzir prvotno odbijanje osiguravatelja da isplate premiju osiguranja, Starlight je protiv prva dva osiguravatelja podnio tužbu engleskom sudu, dok je protiv trećeg osiguravatelja pokrenuo arbitražni postupak radi isplate naknade štete iz osiguranja.
- 3 Dok su predmetni postupci bili u tijeku, između tuženikâ i triju osiguravatelja broda sklopljeni su sporazumi o nagodbi („Settlement Agreements”). Tim su sporazumima okončani postupci koji su se vodili te su se osiguratelji dogovorili da će se isplatiti premiju osiguranja koja je bila predviđena policama osiguranja radi potpunog namirenja svih potraživanja vezanih uz nestanak broda. Sporazumi o nagodbi predloženi su engleskom sudu, koji ih je 14. prosinca 2007. i 7. siječnja 2008. potvrdio.
- 4 Potom su tuženici kao i drugi vlasnici broda Polymelesu Protodikeiju Peiraios (Visoki građanski sud u Pireju, Grčka) također podnijeli tužbe protiv tužiteljâ. Te su se tužbe pak temeljile na izvanugovornoj odgovornosti, a cilj im je bio ishoditi naknadu pozitivne štete i novčanu naknadu neimovinske štete koja je navodno nastala zbog te štetne radnje.
- 5 Konkretno, tuženici su istaknuli da su tijekom postupka pred engleskim sudovima i tijekom razdoblja u kojem su osiguravatelji odbijali isplatiti premiju osiguranja, odgovorne osobe i zastupnici osiguravateljâ, među kojima su tužitelji Charles Taylor Adjusting Limited (koji je djelovao u svojstvu društva za pravno i tehničko savjetovanje) i FD (koji je u vrijeme nastanka činjenica djelovao kao fizička osoba, tj. direktor potonjeg društva), koje su osiguravatelji broda angažirali za svoju obranu od potraživanja prvotuženog, iznosili trećim osobama lažne i klevetničke navode koji su naštetili vjerodostojnosti i autoritetu tuženikâ.
- 6 U tom su kontekstu osiguravatelji i njihove odgovorne osobe ili zastupnici (uključujući tužitelje), koji su bili tuženici u postupcima pred Polymeles Protodikeio Peiraiosom (Visoki građanski sud u Pireju), podnijeli tužbe engleskim sudovima. Tim tužbama tražili su da se utvrdi da su tužbama podnesenima u Grčkoj povrijeđeni sporazumi o nagodbi te su podnijeli zahtjeve za naknadu štete.
- 7 Povodom tih sudskih tužbi i žalbi doneseni su, među ostalim, odluka suca High Courta of Justice (England & Wales), Queen’s Bench Division (Commercial Court) (Visoki sud, Engleska i Wales, Odjel Queen’s Bench, Trgovački sud, Ujedinjena Kraljevina) Flauxa od 26. rujna 2014. i dva rješenja istog suca.
- 8 Naime, kao prvo, u toj je odluci konkretno utvrđeno da se, u skladu sa sporazumima o nagodbi, tužitelji također smatraju odgovornim osobama i zastupnicima te da su Starlight i OME također istaknuli svoje zahtjeve protiv tužiteljâ. Također je utvrđeno da su tužbama podnesenima u Grčkoj, uključujući one protiv tužiteljâ, povrijeđeni svi sporazumi o nagodbi bez iznimke. U skladu s tom odlukom, sporazumi o nagodbi imaju za posljedicu to da su svi potencijalni zahtjevi protiv tih odgovornih osoba ili njihovih zastupnika suodgovornih za

štetne radnje (zahtjevi na kojima se temelje tužbe podnesene u Grčkoj) bili uređeni sporazumima o nagodbi. Konačno, što se tiče prava tužiteljâ na naknadu štete, utvrđeno je da su oni imali pravo na privremenu isplatu iznosa od 100 000 GBP na ime naknade štete.

- 9 Kao drugo, dvama rješenjima utvrđuje se da se sporazumima o nagodbi konkretno oslobađaju i tužitelji od odgovornosti u pogledu bilo kakvog potraživanja koje Starlight i OME mogu imati u pogledu nestanka broda, uključujući svaku odgovornost u pogledu potraživanja istaknutih u tužbama u Grčkoj, te da se pokretanjem i nastavkom postupaka povodom tužbi koje su Starlight i OME podnijeli u Grčkoj povređuju sporazumi o nagodbi u pogledu potpunog i konačnog okončanja te isključive nadležnosti.
- 10 Prvim rješenjem tuženicima je naloženo da tužiteljima plate: (a) privremeni iznos od 100 000 GBP na ime naknade štete zbog pokrivanja gubitaka pretrpljenih do 9. rujna 2014. i (b) troškove drugog tužitelja, koji su utvrđeni u iznosu od 120 000 GBP.
- 11 Drugim rješenjem tuženicima je naloženo da tužiteljima plate troškove drugog tužitelja koji su utvrđeni u iznosu od 30 000 GBP.
- 12 Ta dva rješenja također sadržavaju odredbe kojima se Starlight i OME te fizičke osobe koje ih zastupaju obavještavaju da se u slučaju nepoštovanja rješenjâ može smatrati da ne poštuju odluke suda te da se njihova imovina može zaplijeniti ili da im se može izreći novčana kazna ili da se fizičke osobe mogu pritvoriti.
- 13 Zahtjevom podnesenim 7. siječnja 2015. Monomeles Protodikeio Peiraios (Inokosni visoki građanski sud u Pireju, Grčka) tužitelji su u Grčkoj zatražili priznavanje i proglašenje izvršivosti prethodno navedene odluke i dvaju rješenja na temelju Uredbe br. 44/2001. Monomeles Protodikeio Peiraios (Inokosni visoki građanski sud u Pireju) prihvatio je njihov zahtjev.
- 14 Druge stranke u žalbenom postupku podnijele su 11. rujna 2015. Monomeles Efeteio Peiraios (Žalbeni inokosni sud u Pireju, Grčka) žalbu na temelju članka 43. Uredbe br. 44/2001. Monomeles Efeteio Peiraios (Žalbeni inokosni sud u Pireju) prihvatio je žalbu, ukinuo odluku prvostupanjskog suda i odbio zahtjev tužiteljâ.
- 15 Konkretno, Monomeles Efeteio Peiraios (Žalbeni inokosni sud u Pireju) zaključio je, među ostalim, da su tužitelji pred engleskim sudovima tražili sudsku zaštitu smatrajući da je sporazumima o nagodbi isključena sudska nadležnost grčkih sudova pred kojima su u tom pogledu bili pokrenuti postupci. Osim toga, taj sud smatra da odluka i dva rješenja ne sadržavaju „anti-suit injunction”. Međutim, smatra da se i u odluci i u rješenjima navode zaključci kojima se onemogućuje nastavak postupaka pokrenutih u Grčkoj, nameće obveza naknade štete i upozorava na obvezu naknade štete onima koji u postupcima pred grčkim sudovima traže naplatu svojih potraživanja. Ti tekstovi stoga sadržavaju „svojevrsne” „anti-suit injunctions” kojima se onemogućava podnošenje tužbe

pred grčkim sudovima, protivno odredbama članka 6. stavka 1. EKLJP-a te članka 8. stavka 1. i članka 20. Ustava, koji čine samu srž pojma javnog poretka.

- 16 Žalitelji iz glavnog postupka podnijeli su 7. listopada 2019. sudu koji je uputio zahtjev žalbu protiv presude Monomeles Efeteio Peiraios (Inokosni žalbeni sud u Pireju).

Glavni argumenti stranaka u glavnom postupku

- 17 Tuženici su u svojoj žalbi podnesenoj Monomeles Efeteio Peiraios (Žalbeni sud u Pireju) tvrdili da je priznavanje i proglašenje izvršivosti navedene odluke i navedenih rješenja u očitoj suprotnosti s materijalnim i postupovnim nacionalnim javnim poretkom i javnim poretkom Unije jer se njima povređuje njihovo temeljno pravo na sudsku zaštitu te predstavljaju nedopušteno zadiranje u sudsku nadležnost sudova druge države članice, u predmetnom slučaju grčkih sudova.
- 18 Žalitelji ističu da je su konkretno u pobijanoj odluci pogrešno protumačene i primijenjene odredbe članka 34. točke 1. Uredbe br. 44/2001 (koja se mora usko primjenjivati), članka 33. Građanskog zakonika, članka 8. i 20. Ustava te članka 6. stavka 1. EKLJP-a. Konkretno, tvrde da je pravilno tumačenje tih odredbi moralo dovesti do zaključka da odluka i rješenja nisu bili u očitoj suprotnosti s nacionalnim javnim poretkom i javnim poretkom Unije, da se njima ne povređuju temeljna načela, s obzirom na to da se privremenim priznavanjem naknade štete žaliteljima zbog postupaka pokrenutih u Grčkoj prije podnošenja njihovih zahtjeva engleskim sudovima ne sprečava daljnji pristup grčkim sudovima i njihovoj sudskoj zaštiti, te da se prema odluci i rješenjima pogrešno postupalo na sličan način kao prema „anti-suit injunctions”.

Kratki prikaz obrazloženja zahtjeva za prethodnu odluku

- 19 Najprije, sud koji je uputio zahtjev smatra da se u predmetu poput ovoga, u kojem se zahtijeva priznavanje i proglašenje izvršivosti odluka ili rješenja donesenih prije 10. siječnja 2015. povodom tužbi ili zahtjeva podnesenih prije tog datuma, primjenjuju odredbe Uredbe br. 44/2001, a ne Uredbe br. 1215/2012.
- 20 U Grčkoj se u pogledu priznavanja stranih odluka javni poredak tumači u smislu članka 33. Građanskog zakonika, koji isto tako odražava i međunarodni javni poredak. Priznavanje ili proglašenje izvršivosti odluke u Grčkoj ne može se u tom smislu prihvatiti ako je njihovo izvršenje, s obzirom na njihov sadržaj, u suprotnosti s temeljnim kulturnim, pravnim, etičkim, društvenim ili gospodarskim poimanjima koja postoje u državi i kojima se uređuje njezin životni ritam. Stoga se ni priznavanje ni proglašenje izvršivosti ne može odobriti ako se sadržajem i odredbama strane odluke povređuju temeljna kulturna ili pravna načela i temeljna prava osoba koja se priznaju u skladu s vladavinom prava.

- 21 Osim toga, u skladu s člankom 8. stavkom 1. Ustava, „[n]ijednoj osobi ne može se protiv njezine volje uskratiti pristup sudu koji joj se jamči na temelju zakona”, dok u skladu s člankom 20. stavkom 1. Ustava, „[s]vaka osoba ima pravo ostvariti sudsku zaštitu pred sudovima i pred njima može u skladu sa zakonskim odredbama iznijeti svoje razloge koji se odnose na njezina prava i interese”. Zajedničkom primjenom tih odredbi Ustava svakoj osobi u potpunosti se jamči pravo na pokretanje postupka pred grčkim sudovima i na potpunu pravnu zaštitu koju potonji pružaju. To je temeljno pravo i čini jezgru grčkog pravnog poretka, utkano je u cjelokupno grčko materijalno i postupovno pravo te se konkretizira u različitim izrazima. Stoga se u skladu s grčkim pravom ne može ni zamisliti ni prihvatiti da se pravo na sudsku zaštitu *a priori* isključi ili da postoje smetnje i zapreke koje ju otežavaju. Takvu prepreku predstavljao bi privremeni nalog tužitelju koji je pred sudovima podigao tužbu za naknadu štete, a koji se temelji upravo na tome da je zatražio sudsku zaštitu.
- 22 Sud koji je uputio zahtjev u točki 6. obrazloženja navodi da su u okviru grčkog prava različitim postupovnim odredbama zaista predviđene i sankcije u slučaju zlouporabe postupka. Konkretno, propisano je da troškove postupka snosi stranka koja nije uspjela u postupku (članak 176. Zakonika o građanskom postupku), ali ih sud određuje prilikom donošenja konačne odluke u sporu, ako je zaključen stadij odlučivanja, dok u prethodnim stadijima svaka stranka snosi troškove svih postupovnih radnji koje je predložila (članak 173. stavci 1. do 3. Zakonika o građanskom postupku), osim u određenim izričito predviđenim slučajevima. Također je predviđeno da se (konačnom odlukom) tužitelju koji je uspio u postupku nalaže plaćanje sudskih troškova ako potonji nije ispunio svoju dužnost u pogledu istinitog iznošenja navoda ili je odgovoran za druge zlouporabe postupka (članak 185. Zakonika o građanskom postupku); izricanje konačnom odlukom novčane kazne stranci koja zlonamjerno postupa, a koja je podnijela očito neosnovanu žalbu ili tužbu ili koja je pokrenula postupak s ciljem odugovlačenja ili koja nije poštovala prihvaćena običajna pravila, itd. (članak 205. Zakonika o građanskom postupku), te mogućnost da se tužitelju naloži plaćanje sudskih troškova zbog odgađanja rasprave u predmetu (članak 241. stavak 1. Zakonika o građanskom postupku). Konačno, grčkim postupovnim pravom propisuje se da se ne može privremeno proglasiti izvršnim rješenje prvostupanjskog suda, čak i ako se njime donosi konačna odluka, protiv kojeg se može podnijeti redovni pravni lijek (članak 909. točka 2. Zakonika o građanskom postupku), odnosno prigovor i žalba. Iz toga slijedi da se rješenje o troškovima postupka ne može ni u kojem slučaju proglasiti izvršnim prije donošenja konačne odluke, kako bi se izbjegle sve prepreke podnošenju redovnog pravnog lijeka stranke koja nije uspjela u postupku. Iz sudske prakse grčkih sudova također proizlazi da tužiteljeva zlouporaba postupka zbog lažnih navoda isto tako dovodi do obveze naknade štete protivnoj stranci (tuženiku) na temelju štetne radnje (članci 914. i 919. Građanskog zakonika), ali isključivo u slučaju kad to nije u suprotnosti s pravomoćnosti presude donesene povodom tužbe koju je podnio tužitelj. Način na koji je to pitanje razmotreno u grčkoj sudskoj praksi jasno pokazuje obvezu sudova da načelno štite tužiteljevo temeljno pravo da pokrene postupak pred sudovima, čak i ako se njegovo postupanje može smatrati

zlouporabom, pri čemu nije dopuštena nikakva prethodna intervencija sudova koja bi utjecala na ishod njegove sudske tužbe ili bi se njome naknada štete priznala prije okončanja predmetnog postupka, radi sprečavanja zatražene sudske zaštite. Istodobno se zadržava i mogućnost da se naknadno odredi naknada štete ako je to u skladu s ishodom spora o podnesenoj tužbi. Osim toga, jedini sud nadležan za odlučivanje o troškovima postupka koji je pred njim pokrenut jest prema nacionalnom pravu onaj koji će o njima konačno odlučivati (članak 191. Zakonika o građanskom postupku).

- 23 S druge strane, člankom 6. stavkom 1. EKLJP-a štiti se pravo svake osobe na sudsku zaštitu. To temeljno pravo propisuje se i u članku 47. Povelje, kojim se utvrđuje pravo na pravni lijek. To pravo također je dio zajedničkih ustavnih tradicija država članica Europske unije i međunarodnih instrumenata koji se odnose na zaštitu ljudskih prava. Dakle, zaštita tog prava odnosi se, među ostalim i u svrhu tumačenja i primjene članka 34. točke 1. Uredbe br. 44/2001, na europski javni poredak u materijalnom i postupovnom smislu te, u širem smislu, na nacionalni javni poredak.
- 24 U tom pogledu postavlja se pitanje jesu li u skladu s javnim poretom Unije odluka i rješenja koje je donio sud države članice kojima se prijevremeno priznaje i nalaže plaćanje sudskih troškova u obliku privremene naknade štete (priznavanje koje u biti predstavlja sankciju, očito po osnovi naknade štete) u predmetu koji je u tijeku pred sudovima druge države članice. Takvim priznavanjem nesumnjivo se ne isključuje jamčenje sudske zaštite; međutim, njezino je ostvarivanje otežano zbog toga što je tužitelj pred sudovima druge države članice dužan (čak i ako se odluka države podrijetla proglasi izvršivom u mjestu njegova uobičajenog boravišta ili u glavnom mjestu njegova poslovanja, u kojem se nalazi najveći dio njegove imovine) unaprijed snositi, osim vlastitih troškova postupka, također i troškove protivne strane prije donošenja pravomoćne presude suda pred kojim je pokrenut postupak. Priroda takvog naloga kao sredstva da se tužitelja odvraća od nastavka postupka još je očitija ako se dotičnom odlukom predviđa da se može dosuditi dodatna naknada ako se njegovi troškovi povećaju, odnosno ako nastavi postupak. To se pitanje ne odnosi isključivo na ekonomske interese, nego jasno utječe na ostvarivanje temeljnog prava na nesmetanu sudsku zaštitu.
- 25 Osim toga, „anti-suit injunction”, koji je uglavnom poznat u *common law* sustavu, jest rješenje suda kojim se određenoj osobi zabranjuje pokretanje ili nastavak sudskog ili arbitražnog postupka pred stranim ili arbitražnim sudom. Najprije se sadržaj „anti-suit injunctionsa” sastojao od zabrane pokretanja ili nastavka postupka pred engleskim sudovima. Potom se pojavio prekogranični oblik „anti-suit injunctiona” i počela se donositi takva mjera u postupcima koji su u tijeku u inozemstvu. „Anti-suit injunctions” uglavnom se donose zbog toga što bi se tužitelju nanijela šteta pokretanjem ili nastavkom sudskog postupka pred sudom druge države, a to se čini zlonamjerno ili s ciljem zlouporabe. Cilj tog postupka u biti je da se sud jedne države uključi u postupak pred drugom državom. Tako sud dakle ne odlučuje isključivo o vlastitoj nadležnosti, nego i o nadležnosti stranog nacionalnog suda.

- 26 Nadalje, sud koji je uputio zahtjev poziva se na presudu od 27. travnja 2004., Turner (C-159/02, EU:C:2004:228), kojom je Sud utvrdio da Konvenciju iz Bruxellesa, kojom je zamijenjena Uredba br. 44/2001, „treba tumačiti na način da joj se protivi rješenje kojim sud države ugovornice u sporu koji je pred njim u tijeku zabranjuje pokretanje ili nastavak postupka pred sudom druge države ugovornice u sporu koji je u tijeku, čak i ako ta stranka postupa u zloj vjeri s ciljem ometanja provođenja postupka u tijeku”.
- 27 Međutim, rješenjem kojim sud stranci zabranjuje pokretanje ili nastavak postupka pred stranim sudom pod prijetnjom sankcija dovodi se u pitanje nadležnost potonjeg za rješavanje spora. Naime, svako rješenje kojim se podnositelju zahtjeva zabranjuje pokretanje takvog postupka treba smatrati miješanjem u nadležnost stranog suda, koje nije u skladu sa sustavom Konvencije iz Bruxellesa (presuda od 27. travnja 2004., Turner, C-159/02, EU:C:2004:228).
- 28 U skladu s člankom 35. stavkom 3. Uredbe br. 44/2001, u postupku priznavanja i proglašenja izvršivosti ne može se provjeravati nadležnost suda države članice u kojoj je donesena sudska odluka, a pravila o nadležnosti se, sukladno članku 34. točki 1. ne odnose na javni poredak, tako da se odbijanje tog zahtjeva ne može opravdati nepoštovanjem tih pravila.
- 29 Uostalom, drugo bi bilo pitanje zadiranja suda jedne države članice u sudbenu vlast druge države članice. Osim izričitih „anti-suit injunctionsa”, slično pitanje proizlazi i iz prijevremenog izračuna i privremenog dosuđivanja sudskih troškova (što predstavlja materijalnu sankciju u obliku naknade štete) u postupku koji se vodi pred sudovima druge države članice. To vrijedi neovisno o ishodu postupka koji se pred njima vode, koji može biti nepovoljan za tužitelje i, u konačnici, o utvrđenju da ti sudovi nisu nadležni za odlučivanje, tako da su isključivo nadležni za izračun i nalaganje plaćanja sudskih troškova nastalih u postupku koji se vodi pred njima. Iako se tim odlukama i rješenjima izričito ne protivi pokretanje ni nastavak postupka pred sudom druge države članice, to ne znači da se na taj način ne izriče prijevremena sankcija.
- 30 U tom pogledu postavlja se dakle pitanje predstavlja li donošenje odluka i rješenja u tom smislu, kojima se u biti prejudicira ishod postupka pred sudom druge države članice zbog toga što taj sud nije nadležan za odlučivanje u sporu, zadiranje u njezinu sudbenu vlast, koje je protivno javnom poretku Unije i, u širem smislu, nacionalnom javnom poretku.
- 31 Vijeće pred kojim se vodi postupak dvoji u predmetnom slučaju o sljedećim pravnim pitanjima koja se odnose na tumačenje odredbi prava Unije.
- 32 Kao prvo, treba li izraz „očita suprotnost s javnim poretkom Unije” i, u širem smislu, s nacionalnim javnim poretkom, koji predstavlja razlog za odbijanje priznavanja i proglašavanja izvršivosti u smislu članka 34. točke 1. i članka 45. stavka 1. Uredbe br. 44/2001, tumačiti na način da se, osim na izričite „anti-suit injunctions” kojima se zabranjuju pokretanje i nastavak postupaka pred sudom

druge države članice, odnosi i na odluke ili rješenja koja su donijeli sudovi država članica, a kojima se tužitelja onemogućava i sprečava u pogledu sudske zaštite koju pruža sud druge države članice ili nastavljanja postupaka koji su već u tijeku pred njim, te je li u skladu s javnim poretom Unije takvo zadiranje u nadležnost suda druge države članice za odlučivanje o određenom sporu koji je već u tijeku pred njim (prvo prethodno pitanje navedeno pod točkom I.)?

- 33 Konkretno, postavlja se pitanje protivi li se javnom poretu Unije u smislu članka 34. točke 1. i članka 45. stavka 1. Uredbe br. 44/2001 dosuđivanje podnositeljima zahtjeva za priznavanje i proglašavanje izvršivosti odluke ili rješenja, privremene i prijevremene naknade štete zbog troškova i izdataka nastalih zbog podnošenja sudske tužbe ili nastavljanja postupka pred sudom druge države članice: (a) zbog toga što je nakon ispitivanja te tužbe predmet uređen sporazumom o nagodbi koji je propisno utvrdio i potvrdio sud države članice koji donosi presudu i/ili rješenje te (b) zbog toga što sud druge države članice pred kojim je taj tuženik pokrenuo novi postupak nije nadležan na temelju odredbe o povjeravanju isključive nadležnosti (prvo prethodno pitanje navedeno pod točkom II.).
- 34 Kao drugo, predstavljaju li, na temelju članka 34. točke 1. Uredbe br. 44/2001, odluke i rješenja doneseni u tom smislu u skladu s prethodno navedenim propisima grčkog prava i člankom 6. stavkom 1. EKLJP-a, a protivno temeljnim pravilima koja čine sâmu srž prava na sudsku zaštitu u državi članici priznavanja (Grčka), razlog zbog kojeg je onemogućeno priznavanje i proglašenje njihove izvršivosti, zato što je dovedeno u pitanje načelo slobodnog protoka sudskih odluka, te je li nepriznavanje zbog te prepreke u skladu s poimanjima kojima se usvaja i promiče europska perspektiva (drugo prethodno pitanje)?